

O B S A H:

- 1/ NEJČASTĚJŠÍ DOTAZY K PROVEDENÍ ROČNÍHO ZÚČTOVÁNÍ ZÁLOH**
- 2/ ODVOD ZDRAVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ U ČLENŮ DRUŽSTEV**
- 3/ POSKYTOVÁNÍ MOTIVAČNÍHO PŘÍSPĚVKU**
- 4/ ODŠKODŇOVÁNÍ PRACOVNÍCH ÚRAZŮ PO NABYTÍ ÚČINNOSTI NOZ**
- 5/ POJISTNÉ PŘIZNÁNÍ K POJISTNÉMU NA DŮCHODOVÉ SPOŘENÍ**
- 6/ UPŘESNĚNÍ VÝKLADU KE SKONČENÍ STUDIA NA STŘEDNÍ A VYSOKÉ ŠKOLE**
- 7/ ODPOVĚDI NA DOTAZY**

Vážení přátelé,

i dnešní číslo informačního servisu se ještě z velké části věnuje provedení roční zúčtování záloh na daň z příjmů za rok 2013, a to hlavně formou odpovědí na dotazy. Kromě toho zde najdete některé aktuální výklady k novelám zákonů, které byly provedeny v roce 2013.

UPOZORNĚNÍ:

Podle uzavřené smlouvy na poradenství mají všichni naši klienti nárok na „telefonické konzultace“. Telefonické konzultace poskytujeme od pondělí do čtvrtka od 8,00 do 12,00 hod. na telefonních číslech

224 311 286 nebo

224 312 690

Emailové dotazy můžete využít pouze v případě, že jsou obě poradenské linky přetíženy a není možné se dovolat. Zde je ale vždy třeba uvést číslo smlouvy a telefonní číslo, na které Vám odpovíme. Písemné odpovědi na dotazy nejsou součástí poradenství, ale nejzajímavější dotazy, které se týkají většiny našich klientů, zařazujeme do informačního servisu (DIS).

1/ NEJČASTĚJŠÍ DOTAZY K PROVEDENÍ ROČNÍHO ZÚČTOVÁNÍ ZÁLOH

V roce 2013 jsem měl pouze jednoho zaměstnavatele a za prodej starožitného obrazu jsem získal částku 50000,- Kč. Mohu požádat o provedení ročního zúčtování?

Můžete, příjmy z prodeje movitých věcí jsou podle § 4 odst. 1 písm. c) ZDP od daně osvobozeny. Výjimku tvoří motorová vozidla, lodě a letadla. Příjmy z jejich prodeje by se zdaňovaly, pokud by doba Vašeho vlastnictví před jejich prodejem nepřesáhla jeden rok.

Zaměstnanci nám předkládají emailem zaslaná potvrzení o zaplacených úrocích, zaplaceném pojistném na soukromé životní pojištění nebo potvrzení o zaplaceném penzijním připojištění, ale tyto potvrzení nejsou opatřena originál razítkem a podpisem. Můžeme tato potvrzení uznat pro účely uplatnění nezdanitelné částky? Výše uvedené instituce jim odmítají cokoli jiného vystavit.

V Pokynu GFR D-6 se uvádí k § 38l odst. 1 písm. b) (tj. k prokazování úroků) toto: „za nutné náležitosti potvrzení stavební spořitelny nebo banky se nepovažuje originál razítka stavební spořitelny či banky a podpisu, pokud se jedná o písemnost, z které lze dovodit, že byla vyhotovena stavební spořitelnou nebo bankou pro určitého poplatníka“. K potvrzením penzijního fondu nebo pojišťovny sice v zákonu ani pokynu nic obdobného uvedeno není, ale podle našeho názoru by se mělo postupovat stejně, tzn., že pokud je na nich faksimile podpisu lze je uznat.

Náš zaměstnanec uplatňuje daňové zvýhodnění na dítě, které je držitelem průkazky ZTP/P (tj. dvojnásobek částky). Dítě je zletilé a studuje střední školu. V měsíci listopadu nám zaměstnanec přinesl rozhodnutí ČSSZ o přiznání invalidního důchodu třetího stupně zpětně od měsíce ledna 2013 (od dosažení zletilosti) a zároveň nám sdělil, že dítěti byla v listopadu vyplacena první záloha

na tento důchod. Daňové zvýhodnění jsme již za listopad neposkytli a ptáme se, zda musíme zpětně opravit všechny předchozí měsíce, kdy bylo uplatňováno daňové zvýhodnění na toto dítě?

Podmínky, za kterých je toto dítě považováno po dosažení zletilosti za vyživované dítě jsou uvedeny v § 35c odst. 6 ZDP. První podmínka řádného studia je splněna studiem na střední škole. Druhou podmínkou je „nepobírání invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně“. Podle zákona o důchodovém pojištění vzniká dítěti s průkazkou ZTP/P nárok na invalidní důchod třetího stupně dovršením věku 18 let. Jelikož zákon o daních z příjmů spojuje nárok na daňové zvýhodnění **s pobíráním tohoto důchodu** a ne se vznikem nároku na tento důchod, je možné daňové zvýhodnění poskytnout až do měsíce listopadu 2013.

Zaměstnavatel ve zdaňovacím období 2013 sráží zálohy na daň ze závislé činnosti zaměstnanci, kterému zemřela manželka. V domácnosti s ním žijí 4 děti, na které uplatňuje daňové zvýhodnění, a to 2 vlastní nezletilé děti a 2 zletilé děti manželky. Dotaz zní, zda i po smrti manželky je možno považovat za vyživované děti poplatníka ve smyslu § 35c odst. 6 ZDP zletilé vlastní děti zemřelé manželky, které s ním nadále žijí v domácnosti.

Za dítě převzaté do péče nahrazující péči rodičů považuje dítě osvojené, dítě, jež bylo převzato do této péče na základě rozhodnutí příslušného orgánu, dítě, jehož rodič zemřel a dítě manžela, které mu bylo svěřeno do výchovy rozhodnutím soudu. Pokud trvá společná domácnost dětí s ovdovělým poplatníkem, může uplatňovat daňové zvýhodnění na tyto děti podle § 35c ZDP jako doposud u svého zaměstnavatele, pokud splňuje ostatní podmínky dané zákonem.

Občan Slovenské republiky s povolením k dlouhodobému pobytu v ČR je zaměstnancem naší firmy, pobývá na území ČR více než 183 dnů v roce a pronajal si zde byt. Trvalé bydliště a stálý byt má však i ve Slovenské republice – kde žije i jeho rodina a on za ní dojíždí. Jakou má daňovou rezidenci?

I když má tento poplatník „bydliště“ (stálý byt s úmyslem se zde zdržovat v obou státech), pro stanovení jeho daňové rezidence bude rozhodující určení státu, ve kterém má středisko životních zájmů. Jelikož pracuje u nás, vzniká dojem, že užší hospodářské vztahy má k naší republice. Pokud však v ČR pobývá pouze z důvodu zaměstnání a vrací se za rodinou, která zůstala na Slovensku, je považován podle mezinárodní daňové smlouvy uzavřené mezi oběma státy za rezidenta SR.

Zaměstnanec pobíral invalidní důchod prvního stupně a v měsíci září 2013 dosáhl důchodového věku a požádal si o přiznání starobního důchodu. Poslali jsme jej na finanční úřad, aby si nechal vystavit potvrzení o souběhu starobního důchodu a invalidity. Rozhodnutí o tom, že je invalidní v prvním stupni s trvalou platností měl s sebou, ale finanční úřad mu odmítl cokoliv potvrdit s odůvodněním, že o ničem takovém neví. Jak máme postupovat dále?

V tomto případě by bylo vhodné upozornit finanční úřad na § 38l odst. 2 písm. c), podle kterého je správce daně povinen potvrdit, že poplatníkovi zanikl nárok na invalidní důchod z důvodu souběhu nároku na invalidní a starobní důchod. Možná, že by bylo vhodné vybavit zaměstnance tiskopisem „Potvrzení o splnění podmínek

pro uznání slev na dani a daňového zvýhodnění..." – tiskopis GŘ 5458 – vzor č. 8, který je ke stažení na stránkách Generálního finančního ředitelství.

Co patří do vlastních příjmů druhého z manželů z pohledu jejich výplaty v příslušném zdaňovacím období? Jde nám např. o výplatu nemocenské za prosinec 2012 až v lednu 2013 nebo o výplatu mzdy za prosinec 2013 až v lednu 2014.

Do vlastního příjmu manželky (manžela) pro uplatnění slevy na dani v souladu s §35ba odst. 1 písm. b) ZDP, se zahrnují veškeré příjmy s výjimkou příjmů výslovně uvedených v § 35ba odst. 1 písm. b) tohoto zákona. Do tohoto příjmu manželky (manžela) se zahrnují příjmy dosažené v daném zdaňovacím období, tj. od 1. ledna do 31. prosince daného kalendářního roku, bez ohledu na skutečnost, zda jde o dávky jako je mateřská, nemocenská, ošetřovné, podpora v nezaměstnanosti či jiné příjmy. To znamená, že mateřská, nemocenská, podpora v nezaměstnanosti, ošetřovné vyplacené v lednu 2013, se započítávají do vlastního příjmu manželky/manžela ve zdaňovacím období roku 2013.

U příjmů ze závislé činnosti dle § 6 ZDP, se postupuje podle § 5 odst. 4, v němž se uvádí: *"Příjmy ze závislé činnosti (§ 6) vyplacené poplatníkovi nebo obdržené poplatníkem nejdéle do 31 dnů po skončení zdaňovacího období, za které byly dosaženy, se považují za příjmy vyplacené nebo obdržené v tomto zdaňovacím období."* To znamená, že příjmy ze závislé činnosti vyplaceny za prosinec 2013 až v lednu 2014 se zahrnují do vlastního příjmu manželky/manžela do zdaňovacího období roku 2013.

Nezletilé vyživované dítě je umístěno do diagnostického ústavu a rodiče si jej berou domu jen na víkendy. Je možno na toto dítě uplatňovat daňové zvýhodnění?

Daňové zvýhodnění náleží poplatníkovi, jestliže s ním dítě žije ve společně hospodařící domácnosti. Dočasný pobyt dítěte mimo domácnost nemá vliv na uplatnění daňového zvýhodnění (§ 35c odst. 7 ZDP). Předpokladem ale je, že vazby k rodině i nadále trvají. V tomto případě platí rodiče pouze tzv. ošetřovné a nikoliv výživné a je možno daňové zvýhodnění uplatnit.

Zaměstnanec v měsíci únoru zemřel, ale stačil si ještě požádat o provedení ročního zúčtování záloh za rok 2013. Můžeme u něho, když neměl žádné další souběžné plátce ani ostatní příjmy podle §§ 7 až 10 vyšší než 6000 Kč, roční zúčtování provést nebo si musí pozůstalí podat daňové přiznání?

Podle nového § 239b daňového řádu musí podat daňové přiznání za zemřelého (zůstavitele) osoba spravující pozůstalost. Pokud je osob spravujících pozůstalost více, plní tuto povinnost společně a nerozdílně. Podle odst. 4 tohoto paragrafu je osoba spravující pozůstalost povinna podat řádné daňové tvrzení do 3 měsíců ode dne smrti, a to za část zdaňovacího období, která uplynula přede dnem jeho smrti. Podle odst. 5 téhož paragrafu je osoba spravující pozůstalost povinna podat řádné daňové tvrzení do 30 dnů ode dne skončení řízení o pozůstalosti, a to za část zdaňovacího období, která uplynula od úmrtí do dne předcházejícího dni skončení řízení o pozůstalosti.

Do konce roku 2013 musel dědic, na něhož přešla daňová povinnost, podat řádné daňové tvrzení do 6 měsíců od úmrtí.

Naši zaměstnanci u nás pracovali jen do měsíce září 2013 a většina z nich se potom zaregistrovala na Úřadu práce. Nyní chtějí abychom jim udělali roční zúčtování záloh. Musí na straně 3 Prohlášení rozepsat dobu, kdy byli na Úřadu práce?

Údaj na straně 3 pod bodem 3 písm. b) (tj. další plátcí daně) se vyplňuje pouze v případě, že zaměstnanec měnil v průběhu roku zaměstnání a měl více plátců postupně. Vzhledem k tomu, že Úřad práce není plátcem daně (dávky v nezaměstnanosti jsou od daně osvobozeny), nemusí se údaje o době evidence na Úřadu práce uvádět.

Zaměstnanec uplatňuje od roku 2010 odpočet úroků z úvěru, který získal na koupi bytu. V roce 2013 byt prodal. Můžeme u něho ještě uplatnit potvrzené úroky za rok 2013 nebo si musí podat daňové přiznání a dodanit odpočty úroků za roky 2010 až 2012?

Tomuto zaměstnanci můžete, při splnění ostatních podmínek, provést roční zúčtování záloh za rok 2013, ale nezdanitelnou částku z titulu zaplacených úroků již nelze za tento rok uplatnit, protože nebyl jejím vlastníkem ke konci zdaňovacího období. Dodaňování odpočtu úroků za předchozí roky se provádí pouze v případě poskytnutí úvěru na koupi pozemku, pokud na něm nebude zahájena výstavba do 4 let od uzavření úvěrové smlouvy.

Máme zaměstnankyni, která není rozvedená a chce si uplatnit daňové zvýhodnění na vyživované dítě. Když jsme po ní požadovali potvrzení od zaměstnavatele jejího manžela, sdělila nám, že manžel je již delší dobu nezvěstný a nic o něm neví. Můžeme u ní uplatnit daňové zvýhodnění na dítě bez potvrzení zaměstnavatele manžela?

Pokud není možné předložit potvrzení zaměstnavatele manžela z důvodu jeho nedosažitelnosti, bude třeba se obrátit na správce daně. Finanční úřad má možnost se v rámci daňové řízení spokojit např. s čestným prohlášením manželky a dětí. Pokud manželka nahlásila jeho nepřítomnost na příslušný úřad a bylo již zahájeno řízení o prohlášení manžela za nezvěstného nebo mrtvého, tak by to mohla doložit tímto dokladem. Jestliže správce daně nerozhodne, že je možno bez potvrzení zaměstnavatele druhého z manželů daňové zvýhodnění uplatnit, bude si muset zaměstnankyně sama podat daňové přiznání po skončení roku.

Náš zaměstnanec pobírá výsluhový příspěvek, který mu byl před 3 roky přiznán Ministerstvem vnitra. Tento výsluhový příspěvek údajně podléhá dani z příjmů. Můžeme tomuto zaměstnanci provést roční zúčtování záloh nebo si musí podat sám daňové přiznání a výsluhy dodanit?

Výsluhový příspěvek a odbytné poskytované bývalým vojákům z povolání nebo příslušníkům bezpečnostních sborů jsou pro účely zdanění ostatním příjmem podle § 10 odst. 9 písm. a) ZDP. V § 10 odst. 4 je stanoveno, že jsou nesnížené o výdaje samostatným základem daně pro zdanění 15% srážkovou daní (§ 36 odst. 2 písm.

v) a tudíž budou zdaňovány prostřednictvím plátce daně, tj. Ministerstvem vnitra. Pokud tento zaměstnanec splňuje ostatní podmínky pro provedení ročního zúčtování, můžeme mu jej provést, protože příjmy daněné srážkovou daní do ročního zúčtování nevstupují.

V roce 2013 jsem měl pouze jednoho zaměstnavatele a prodal jsem chalupu, kterou jsem v uvedeném roce zdědil po rodičích. Rodiče chalupu vlastnili 10 let. Mohu požádat o provedení ročního zúčtování?

Můžete. Příjmy z prodeje nemovitostí jsou podle § 4 odst. 1 písm. b) od daně osvobozeny, pokud mezi nabytím a prodejem uplyne 5 let, přičemž se do této doby započítává doba, po kterou nemovitost vlastnili vaši rodiče.

V roce 2013 jsem prodal garáž, kterou mi rodiče v roce 2010 darovali. Jinak jsem měl příjmy pouze od jednoho zaměstnavatele. Mohu tedy požádat o provedení ročního zúčtování?

Případ je podobný, ale řešení není stejné. V případě darování se doba, po kterou nemovitost vlastnili rodiče, do vaší doby vlastnictví nezapočítává. Časový test 5 let jste proto nesplnil, nejedná se tedy o příjmy od daně osvobozené a máte povinnost podat daňové přiznání.

Zaměstnanec u nás ukončil pracovní poměr pro výpověď podle § 52 písm. c) ZP a šel se zaregistrovat na Úřad práce. Vzhledem k tomu, že mu zaměstnavatel nevyplatil odstupné ve výši trojnásobku průměrného výdělku, obdržel od Úřadu práce kompenzaci odstupného podle zákona o zaměstnanosti. Může si tento zaměstnanec požádat o provedení ročního zúčtování záloh nebo si bude muset z důvodu výplaty kompenzace podat daňové přiznání?

Poskytnutá kompenzace za nevyplacené odstupné podle § 44b zákona o zaměstnanosti je příjmem od daně osvobozeným podle § 4 odst. 1 písm. h) zákona o daních z příjmů a proto nevstupuje do ročního základu daně. V tomto případě je možno, při splnění ostatních zákonem stanovených podmínek, provést roční zúčtování záloh.

Zaměstnankyně nám v roce 2008 předložila životní pojistku, která splňovala podmínky pro odpočet nezdánitelné částky z titulu soukromého životního pojištění. Každoročně nám předkládala potvrzení o zaplaceném pojistném na částku 2148 Kč, kterou jsme ji zahrnovaly do ročního zúčtování záloh. Vzhledem k tomu, že její příjem byl velice nízký, neplatila v žádném roce zálohu na daň. V roce 2013 životní pojištění zrušila a bylo jí vyplaceno odbytné. Musí si v tomto případě dodanit uplatněné pojistné za roky 2008 až 2012?

V tomto případě bude záležet na tom, zda nezdánitelné částky ve Vašem případě vůbec ovlivnily výpočet daně. Pokud by např. zaměstnankyně měla základ daně 160800 Kč (což odpovídá příjmu 10000 Kč měsíčně) a roční daň z této částky je 24120 Kč, tak je zřejmé, že se jí z titulu uplatnění životního pojištění daň nesnižovala. V jejím případě by na vynulování daně stačilo uplatnění základní slevy na poplatníka ve výši 24840 Kč a zaplacené pojistné by nemělo na daňovou povinnost

žádný vliv. V případě vyšších příjmů by bylo potřeba zjistit, jaká výše nezdanitelné částky měla vliv na výši daně v jednotlivých letech. Pokud by v součtu tyto části nezdanitelné částky překročily 6000 Kč, musela by si zaměstnankyně podat daňové přiznání a dodanit je.

Zaměstnanec má sjednané životní pojištění již 15 let. Skončit by mu mělo podle smlouvy v roce, kdy dosáhne 65 let. V listopadu 2013 dosáhl důchodového věku (62 let + 8 měsíců) a nechal si vyplatit plnění z pojistky. Musí si tento zaměstnanec dodanit odpočty životního pojištění za předchozí roky (ročně si uplatňoval 12000 Kč)?

U Vašeho zaměstnance nedošlo k „nedodržení podmínek“, protože jak doba pojištění (60 měsíců), tak věk poplatníka (60 let) jsou dodrženy a nedošlo k tudíž k porušení zákona. To, že zaměstnanec nedodržel svůj smluvní vztah k pojišťovně nemá vliv na dodaňování odpočtů z předchozích let, ale může se negativně promítnout na výplatu pojistného plnění ze strany pojišťovny.

Zaměstnanec si uplatňoval několik let odpočet úroků z hypotečního úvěru, který měl na koupi rodinného domu. V roce 2013 si vzal u jiné banky hypoteční úvěr na refinancování předchozího hypotečního úvěru. Můžeme uplatnit odpočet úroků na tento nový hypoteční úvěr, když v něm již není uvedena bytová potřeba v podobě koupě rodinného domu?

Podle § 15 odst. 3 písm. h) zákona o daních z příjmů se za bytovou potřebu považuje „splácení úvěru nebo půjčky použité poplatníkem na financování bytových potřeb uvedených v písmenech a) až g)“. V Pokynu GŘ D-6 se k této problematice uvádí „za bytovou potřebu lze považovat i splácení úvěru na splácení následných hypotečních úvěrů, kterými byly refinancovány předchozí úvěry...“. Z obojího vyplývá, že odpočet úroků je možno i nadále provádět. Jako doklad pro případnou kontrolu je třeba ale mít i původní úvěr, kde je uvedena konkrétní bytová potřeba (v tomto případě koupě rodinného domu).

Je možné odečíst zaměstnanci jako dar příspěvek, který poskytl svému zdravotně postiženému dítěti na pořízení slepeckého psa? Přinesl darovací smlouvu, kde je uveden jako dárce a částka, kterou poskytl činí 6500 Kč. Jako obdarovaný je uveden jeho syn, za kterého je podepsána jako zákonný zástupce manželka našeho zaměstnance.

Podle § 15 odst. 1 lze jako dar uznat i „zvláštní pomůcky podle zákona upravujícího poskytování dávek osobám se zdravotním postižením“ (to je zákon 329/2011 Sb.). V prováděcí vyhlášce k tomuto zákonu (388/2011 Sb.) je seznam druhů zvláštních pomůcek na jejichž pořízení se poskytuje příspěvek. Mezi pomůckami poskytovanými těžce zrakově postiženým osobám je uveden mimo jiné i vodící pes. Takže uplatnění tohoto daru je možné.

Jaké příjmy autorů lze zahrnout pod ustanovení § 7 odst. 6 zákona o daních z příjmů (to jsou autorské honoráře do 10000 Kč, daně 15% srážkovou daní)?

Zmíněné ustanovení se vztahuje pouze na autory, nikoli na výkonné umělce (např. herce, zpěváky, hudebníky, tanečníky).

Jak se bude solidární zvýšení daně uplatňovat u OSVČ, která má zároveň spolupracující osoby?

Pokud OSVČ využije pro své podnikání spolupracujících osob podle § 13 zákona o daních z příjmů, provádí se výpočet solidárního zvýšení daně dle § 16a až po rozdělení příjmů a výdajů na tyto spolupracující osoby. U spolupracujících osob se solidární zvýšení daně vypočítá dle § 16a zákona o daních z příjmů včetně příjmů a výdajů, které na ni byly převedeny od OSVČ.

Týká se solidární zvýšení daně i příjmů daňových nerezidentů ze zdrojů na území České republiky zdaňované srážkou daně podle § 36 odst. 1 písm. a) bod 1 (např. odměny členů statutárních orgánů) zákona o daních z příjmů, jedná-li se o příjmy ze závislé činnosti?

Ne. V zákoně o daních z příjmů je ve vztahu k příjmům ze závislé činnosti a z funkčních požitků uplatněno solidární zvýšení daně pouze u příjmů zdaňovaných formou záloh (§ 38ha zákona). Z toho je zřejmé, že solidární zvýšení daně se neuplatní u příjmů zdaňovaných srážkou podle zvláštní sazby daně. To neplatí, pokud se daňový nerezident rozhodne využít možnost podat daňové přiznání podle § 36 odst. 7 zákona o daních z příjmů. V tomto případě se příjem zdaněný srážkovou daní zahrne do celkového základu daně.

Považuje se solidární zvýšení daně za součást daňové povinnosti na dani z příjmů fyzických osob? V daňovém přiznání se nikde solidární zvýšení daně neuvádí.

Ano, solidární zvýšení daně je podle § 16a zákona o daních z příjmů součástí daňové povinnosti na dani z příjmů fyzických osob, přičemž se nejedná o nové daňové pásmo, ale o toto solidární zvýšení daně je pouze navýšena celková daň z příjmů.

Může si v daňovém přiznání uplatnit daňový bonus matka samoživitelka, která měla příjem ze zaměstnání ve výši 42364 Kč, potom pobírala peněžitou pomoc v mateřství a po zbytek roku rodičovský příspěvek? V měsíci listopadu 2013 ještě obdržela za pronájem svých pozemků od zemědělského družstva částku 7200 Kč.

Daňový bonus může uplatnit poplatník, který ve zdaňovacím období 2013 měl příjem podle § 6, 7, 8 nebo § 9 zákona o daních z příjmů alespoň ve výši šestinásobku minimální mzdy, tj. 48000 Kč. Vzhledem k tomu, že se do příjmů zahrnují i příjmy z pronájmu (§ 9) je zřejmé, že daňový bonus bude zaměstnankyni na základě daňového přiznání vyplacen, protože její příjmy v roce 2013 přesáhly 48000 Kč.

Pokud podám daňové přiznání po lhůtě stanovené zákonem nebo jej nepodám vůbec, i když jsem byl povinen jej podat, jaký postih mne může čekat?

Poplatníkovi vzniká povinnost uhradit pokutu, nepodá-li daňové přiznání, ačkoliv měl tuto povinnost, nebo učiní-li tak po stanovené lhůtě, a toto zpoždění je delší než 5 pracovních dnů, ve výši

0,05 % stanovené daně za každý následující den prodlení, nejvýše však 5 % stanovené daně,

0,01 % stanovené daňové ztráty za každý následující den prodlení, nejvýše však 5 % stanovené daňové ztráty.

Pokuta za opožděné tvrzení daně vzniká v důsledku pozdního podání řádného daňového tvrzení se nepředepíše a daňovému subjektu nevzniká povinnost ji uhradit, dosáhne-li její výše vypočtená podle § 250 odst. 1 nebo 2 daňového řádu částku menší než 200 Kč.

V případě, kdy daňový subjekt nepodá řádné daňové tvrzení, ačkoli měl tuto povinnost, a neučiní tak ani dodatečně po dobu, kdy možnost podat tato tvrzení trvá, použije se při výpočtu částky podle § 250 odst. 1 nebo 2 daňového řádu stanovená horní hranice; výše pokuty za opožděné tvrzení daně v tomto případě činí vždy nejméně 500 Kč. Maximální výše částky vypočtené podle § 250 odst. 1 nebo 2 daňového řádu nesmí být vyšší než 300000 Kč.

Jaké má daňové povinnosti dcera našeho zaměstnance, pokud vykonává práce „au-pair“ v Německu?

Dle § 3 odst. 4 písm. e) zákona daních z příjmů, není předmětem daně z příjmů příjem plynoucí poplatníkovi uvedenému v § 2 odst. 2 téhož zákona (daňový rezident ČR), který vypomáhá s domácími pracemi v zahraničí, a to za stravu a ubytování, jde-li o příjem k uspokojování základních sociálních, kulturních nebo vzdělávacích potřeb (au-pair). Z výše uvedeného tedy vyplývá, že pokud nebude mít dcera Vašeho zaměstnance žádný další příjem, který by podléhal zdanění, nevznikne jí v souvislosti s pobytem v Německu jako au-pair žádná daňová povinnost.

2/ ODVOD ZDRAVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ U ČLENŮ DRUŽSTEV

Vzhledem k tomu, že od 1. 1. 2012 došlo ke změnám v posuzování účasti na zdravotním pojištění členů družstev a stále vzniká spousta problémů se správným prováděním odvodů, rozhodli jsme odvody pojistného na zdravotní pojištění u členů družstev znovu zrekapitulovat.

Podle § 5 písm. a) bodu 4 zákona 48/1997 Sb. o veřejném zdravotním pojištění se *„za zaměstnance považuje fyzická osoba, které plynou nebo by měly plynout příjmy ze závislé činnosti podle zákona upravujícího daně z příjmů, s výjimkou člena družstva, který není v pracovněprávním vztahu k družstvu, ale vykonává pro družstvo práci, za kterou je jím odměňován, a který v kalendářním měsíci nedosáhl stanoveného příjmu“*.

Stanoveným (započitatelným) příjmem se rozumí částka 2500 Kč za kalendářní měsíc.

Správný postup si uvedeme na konkrétním příkladu:

Družstvo vyplácí členům představenstva měsíčně odměnu za výkon funkce ve výši 1000 Kč. Tato odměna je vyplácena jak členům družstva, kteří jsou zároveň zaměstnanci, tak i členům představenstva, kteří nemají u družstva pracovněprávní vztah.

Pokud se jedná o členy družstva, kteří **nemají zároveň pracovněprávní vztah** k družstvu, tak se u nich **zdravotní pojištění neodvede**, protože odměna za výkon funkce nedosáhla alespoň částky 2500 Kč.

Pokud se jedná o člena družstva, který **pobírá odměnu za výkon funkce a zároveň v družstvu pracuje v pracovněprávním vztahu**, tak se odměna za výkon funkce přičte k příjmům z pracovněprávního vztahu a **pojistné se odvede**.

V tomto smyslu budou do budoucna přepracovány i všechny námi vydané tabulky.

3/ POSKYTOVÁNÍ MOTIVAČNÍHO PŘÍSPĚVKU

Vzhledem k tomu, že se spousta zaměstnavatelů začala zajímat o poskytování motivačního příspěvku, rozhodli jsme se zrekapitulovat, co je o něm známo...

Podle § 24 odst. 2 písm. zu) zákona o daních z příjmů je daňově uznatelným výdajem zaměstnavatele „*motivační příspěvek poskytnutý na základě smluvního vztahu žákovi nebo studentovi připravujícímu se pro poplatníka na výkon profese, a to až do výše 5000 Kč měsíčně a v případě studenta vysoké školy do výše 10000 Kč měsíčně. Motivačním příspěvkem se rozumí stipendium, příspěvek na stravování, ubytování, vzdělávání ve vzdělávacích zařízeních související s budoucím výkonem profese, jízdné v prostředcích hromadné dopravy do místa vzdělání a na pořízení osobních ochranných prostředků a pomůcek.*“

Co musí zaměstnavatel udělat, aby mohl motivační příspěvek poskytovat?

Předně by si měl zaměstnavatel vytipovat studenta, který by byl vhodným kandidátem na profesi, kterou by měl v budoucnu vykonávat.

Dalším krokem by mělo být sepsání smlouvy o poskytování motivačního příspěvku, kde by bylo vhodné uvést formu poskytovaného příspěvku (např. stipendium), dále četnost jeho výplaty (např. čtvrtletně) a nezapomenout ani na ujednání o předčasném ukončení studia nebo nenastoupení k zaměstnavateli po jeho ukončení (zde by bylo vhodné si sjednat sankci v podobě vrácení příspěvku studentem). Tato smlouva by měla být podkladem i pro případnou kontrolu ze strany správce daně.

Jak by fungoval motivační příspěvek u studenta?

Motivační příspěvek poskytovaný v jakékoliv formě bude vždy považován za příjem ze závislé činnosti podle § 6 odst. 1 písm. d) tj. příjem plynoucí v souvislosti s výkonem budoucího povolání. Pokud student podepíše Prohlášení k dani, uplatní se u něho sleva na poplatníka a daň bude nulová. Pojistné na sociální zabezpečení ani pojistné na zdravotní pojištění se z tohoto příjmu neodvádí, protože to není příjem plynoucí v souvislosti se zaměstnáním.

Co by se stalo, kdyby student do zaměstnání nenastoupil z pohledu daňové uznatelnosti?

Podmínky daňové uznatelnosti jsou splněny existencí uzavřené smlouvy. V případě, že by student nenastoupil a vrátil zaměstnavateli poskytnuté příspěvky, musel by je dát zaměstnavatel mezi zdanitelné a odvést z nich daň z příjmu právnických osob.

4/ ODŠKODŇOVÁNÍ PRACOVNÍCH ÚRAZŮ PO NABYTÍ ÚČINNOSTI NOZ

V DIS 1/2014 jsme Vás informovali o zrušení vyhl. 440/2001 Sb. o odškodňování bolesti a ztížení společenského uplatnění novým občanským zákoníkem. Vzhledem k tomu, že je toto zrušení v rozporu s § 394 odst. 2 zákoníku práce, kde je naopak platnost této vyhlášky stanovena do doby účinnosti zákona o úrazovém pojištění zaměstnanců (ta byla odložena na 1. 1. 2015), vydalo Ministerstvo práce a Ministerstvo zdravotnictví dne 28. 1. 2014 společné stanovisko k postupu při odškodňování pracovních úrazů, kde se uvádí:

„Nadále se postupuje podle vyhlášky 440/2001 Sb., o odškodňování bolesti a ztíženého společenského uplatnění, a to s ohledem na § 394 odst. 2 zákoníku práce.“

Takže i po 31. 12. 2013 budou stanovovat lékaři bodové ohodnocení bolesti a ztíženého společenského uplatnění u pracovních úrazů podle vyhl. 440/2001 Sb. V případě vzniku úrazu podle občanského zákoníku se musí postupovat podle úpravy v NOZ.

5/ POJISTNÉ PŘÍZNÁNÍ K POJISTNÉMU NA DŮCHODOVÉ SPOŘENÍ

Na stránkách Generálního finančního ředitelství se objevil tiskopis MFin 5405/P4/1 – vzor č. 1 „Pojistné přiznání k pojistnému na důchodové spoření“. Tento tiskopis budou muset **vždy vyplnit poplatníci, kteří vstoupili do II. pilíře důchodové reformy a podnikají jako OSVČ**. Pokud u nich došlo k souběhu pobírání příjmů ze zaměstnání a z podnikání, vyplní údaje o příjmech ze zaměstnání pouze v případě, že chtějí uplatnit maximální vyměřovací základ. Pokud jej nechtějí uplatnit, vyplní pouze příjmy z podnikání. Údaje o příjmech z podnikání se převezmou z „Přehledu o příjmech a výdajích OSVČ“ (údaj na řádce 36).

Zaměstnanci, kteří vstoupili do II. pilíře, nepodnikali a měli pouze více plátců současně, nebudou toto pojistné přiznání vyplňovat. Pokud zaměstnanci s více plátců současně překročili v součtu maximální vyměřovací základ, měli by si nechat vystavit od jednotlivých plátců mzdy „Potvrzení o sražených zálohách na pojistné na důchodové spoření“. Potom by mohli na tiskopisu „Žádost poplatníka daně z příjmů ze závislé činnosti o vypořádání přeplatku na důchodovém spoření“ požádat některého ze souběžných plátců o vypořádání přeplatku. Zvolený zaměstnavatel bude snižovat odvody pojistného na důchodové spoření v jednotlivých měsících roku 2014 až do úplného vypořádání přeplatku.

6/ UPŘESNĚNÍ VÝKLADU KE SKONČENÍ STUDIA NA STŘEDNÍ A VYSOKÉ ŠKOLE

V DIS 7-8/2013 jsme psali o zaměstnávání studentů v době školních prázdnin. Na straně 11 byl uveden text, jenž vyvolal několik dotazů k této problematice a zněl takto:

- **jak je to s nárokem na podporu v nezaměstnanosti a evidencí u úřadu práce z pohledu nezaopatřenosti dítěte po ukončení studia?**

pokud by se dítě zaregistrovalo na ÚP a nemělo nárok na podporu v nezaměstnanosti, protože nemá splněnu podmínku pro její poskytování (výkon zaměstnání v délce alespoň 12 měsíců v době posledních 2 let), jedná se i nadále o nezaopatřené dítě a rodiče si na něj mohou uplatnit daňové zvýhodnění. Pokud by mělo dítě nárok na podporu v nezaměstnanosti (např. z důvodu, že při studiu pracovalo), nelze jej považovat za vyživované, jestliže podporu pobírá po celý kalendářní měsíc.

V kontextu s předchozím výkladem na straně 9 až 10 DIS 7-8/2013 je zřejmé, že tato situace by mohla nastat pouze v případě ukončení studia na střední nebo vysoké škole a nepokračování ve studiu. U střední školy je to v období školních prázdnin navazujících na její ukončení (červenec a srpen) a u vysoké školy v měsíci následujícím po úspěšném ukončení studia této školy. **Po tomto období už nelze**

dítě považovat za soustavně se připravující na budoucí povolání, a to ani v případě evidence na Úřadu práce a nepobírání podpory v nezaměstnanosti. Uváděný příklad měl objasnit vazbu nezaopatřeného dítěte v době prázdnin po skončení studia a pobírání podpory v nezaměstnanosti.

7/ ODPOVĚDI NA DOTAZY

6/2014 Můžeme poskytnout daňově účinný příspěvek na penzijní připojištění se státním příspěvkem zaměstnanci, který u nás pracuje na dohodu o provedení práce, ze které není odváděno sociální ani zdravotní pojištění?

Zaměstnavatel může přispívat na penzijní připojištění zaměstnancům v pracovním poměru i na dohodu o provedení práce za stejných podmínek, resp. se stejnými daňovými dopady, protože pro účely zákona o daních z příjmů se podle § 6 odst. 2 ZDP za zaměstnance považují poplatníci s příjmy ze závislé činnosti, což všechny skupiny uvedené v § 6 odst. 1 zákona.

7/2014 Chceme přispívat zaměstnancům na penzijní připojištění nebo na soukromé životní pojištění (podle toho, kdo si jakou formu zvolí). Náš zahraniční majitel však nechce přispívat zaměstnancům ve zkušební době, zaměstnancům v pracovní neschopnosti a zaměstnancům na mateřské nebo rodičovské dovolené. Nebude to považováno za diskriminaci, když tyto skupiny takto vymežíme?

Vzhledem k tomu, že problematiku rovného zacházení a diskriminace řeší zákon 198/2009 Sb. a výklady k jeho aplikaci se výrazně liší, bylo by vhodnější zvolit jinou formu vymezení okruhu pracovníků, kterým by příspěvek poskytován nebyl. Např. příspěvek bude poskytnut ve výši ... Kč měsíčně, maximálně však do výše 3% vyměřovacího základu pro odvod pojistného na sociální zabezpečení. Zastropování příspěvku 3% vyměřovacího základu by nikoho nediskriminovalo a zaměstnanci v pracovní neschopnosti a na mateřské a rodičovské dovolené by jej nedostali. S poskytováním příspěvku až po uplynutí zkušební doby by problém být neměl.

8/2014 Co vše je potřeba učinit při přijímání občana Evropské unie (EU) do zaměstnání v ČR z pohledu Úřadu práce, zdravotního a sociálního pojištění a daně z příjmů?

V tomto případě nepředpokládáme, že se jedná o občana EU, který byl do ČR vyslán z jiného státu EU (zde by měl evropský formulář A1 dříve E101) a podléhal by i nadále předpisům státu, z něhož byl vyslán.

Pokud se bude jednat o „nevyslaného“ občana EU, je třeba jeho nástup písemně oznámit příslušnému Úřadu práce, a to nejpozději v den nástupu k výkonu práce (§ 87 odst. 1 zákona 435/2004 Sb. o zaměstnanosti). Písemná informace obsahuje údaje uvedené v § 102 odst. 2 téhož zákona, tj. identifikační údaje cizince, adresu v zemi trvalého pobytu a adresu pro doručování zásilek, číslo cestovního dokladu a název orgánu, který jej vydal, druh práce, místo výkonu práce a dobu, po kterou by mělo být zaměstnání vykonáváno, a dále pohlaví těchto fyzických osob, zařazení podle odvětvové (oborové) klasifikace ekonomických činností, nejvyšší dosažené vzdělání, vzdělání požadované pro výkon povolání, dobu, na kterou jim bylo vydáno

povolení k zaměstnání a na kterou jim byl povolen pobyt, den nástupu a den skončení zaměstnání nebo vyslání zahraničním zaměstnavatelem.

V oblasti pojistného na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění je třeba jej přihlásit do 8 dnů od nástupu do zaměstnání na OSSZ a na zdravotní pojišťovnu, kterou si zvolí.

V oblasti daně z příjmu může občan EU podepsat prohlášení k dani a uplatnit si slevu na poplatníka, případně řádně prokázanou slevu na studium. Pokud by si chtěl uplatňovat jiné slevy nebo daňové zvýhodnění na dítě, musel by prokázat, že je daňovým rezidentem v ČR.

9/2014 Naše zaměstnankyně, která je v současné době na rodičovské dovolené, je zároveň spolupracující osobou u svého manžela. Manžel je řemeslník a uplatňuje si výdajový paušál 80%. Jelikož uplatňované paušální výdaje u něho překročí 50% celkového základu daně, nebude si moci podle § 35ca uplatnit za rok 2013 slevu na manželku a ani daňové zvýhodnění na dvě děti. Může si spolupracující manželka uplatnit daňové zvýhodnění na děti, když příjmy manžela snížené o výdaje činily cca 185000 Kč?

Podle § 13 zákona o daních z příjmů nesmí příjmy a výdaje dosažené ze samostatné výdělečné činnosti připadající na spolupracujícího manžela činit více než 50% těchto příjmů resp. výdajů. Nejvýše je však možno na spolupracujícího manžela převést 540000 Kč příjmů snížených o výdaje. Daňové zvýhodnění na dítě si může manželka uplatnit buď formou slevy na dani, a to až do výše daňové povinnosti, nebo formou daňového bonusu. Aby u ní vznikl nárok na daňový bonus, musí její příjem za rok 2013 činit alespoň šestinásobek minimální mzdy (v roce 2013 je to částka 48000 Kč). Z toho vyplývá, že manžel by měl na spolupracující manželku převést nejméně 48000 Kč příjmů a úměrně tomu poměrnou část výdajů. Manželka by potom obdržela daňové zvýhodnění formou daňového bonusu. Daňové zvýhodnění na děti se v tomto případě „podaří zachránit“ (manželka totiž neuplatňovala výdajový paušál), ale sleva na manželku za rok 2013 náležet nebude... Aby mohl manžel uplatnit slevu na manželku, musel by začít vést daňovou evidenci místo paušálu...

10/2014 Již je nějakým způsobem vyřešena problematika dohod o srážkách ze mzdy podle § 2045 NOZ? Jedná se nám o to, zda se může sjednat dohoda do poloviny hrubých nebo čistých příjmů.

K této problematice se objevilo na stránkách Ministerstva spravedlnosti (MSpr.) upozornění Roberta Schustera, mluvčího MSpr., kde se uvádí: „strany si nesmí dohodnout srážky vyšší, než kolik činí **polovina čistých příjmů dlužníka**“. Celá problematika dohod o srážkách ze mzdy podle NOZ se neustále vyvíjí, takže se jí budeme v některém z dalších čísel věnovat podrobněji.

Závěrečný pozdrav je opět od pana MURPHYHO a týká se marketingu:

NIKDY NENALEŽTE NA SVÉ VLASTNÍ REKLAMNÍ TRIKY.
